

ÇAĞRI MEKTUBU VE PROGRAM

16. OLAĞAN GENEL KURUL İÇİN ÇAĞRI

2023–2025 döneminde gerçekleştirdiğimiz faaliyetlerimizi sizlerle paylaşmak ve bu dönemi birlikte değerlendirmek için bu raporu görüşlerinize sunuyoruz. Geride bıraktığımız bu iki yıl birlikte düşünmenin, üretmenin, paylaşmanın ve dayanışmanın da kaydını tuttuğumuz yıllar oldu. Dünya'nın ve ülkemizin içinden geçtiği ekonomik ve siyasal koşulların getirdiği çeşitli zorlukların damgasını vurduğu bu dönemde vakfımızı ileriye taşımak için uğraştık, bunda bir ölçüde başarılı olduğumuz için mutluyuz.

Tarih Vakfı olarak, kurulduğumuz günden bu yana tarihçiliği yalnızca akademik bir disiplin olarak değil, aynı zamanda demokratik bir toplumun temel taşlarından biri olarak ele aldık. Tarihi; eleştirel, çok yönlü, çoğulcu ve kamu yararını gözetten bir perspektifle değerlendirme ve çok renkli ve demokratik bir tarih bilincini yaygınlaştırma hedefimizi bu dönemde de kararlılıkla sürdürdük.

Bu hedefimizi gerçekleştirmek adına attığımız en önemli adımlar iki çalışma grubumuzu hayata geçirmek oldu. Bu çalışma grupları Emek Tarihçileri Ağı ve Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Grubu oldu.

Emek tarihi ve tarihçiliği, en güçlü olduğu küresel Kuzey'de 20. yüzyılın sonlarından bu yana ilgi kaybederken, küresel Güney'de Türkiye'nin de dahil olduğu çeşitli ülkelerde önemli bir canlanma yaşamakta. Tarih Vakfı bu canlanmaya emek tarihi alanında yayımladığı kitaplar ve emek örgütleri ile düzenlediği konferanslarla katkı sunmuştur. Emek Tarihçileri Ağı bu katkının bir devamı niteliğinde oluştu ve ilk toplantısını Eylül 2024'te gerçekleştirdi. Emek Tarihçileri Ağı, Toplumsal Tarih Dergisi'nin Mayıs 2025 Emek Tarihi dosyasını hazırlayarak, Yuvarlak Masa Tartışmalarının ilkinin düzenleyerek, Bursa Büyükşehir Belediyesi ile ortaklaşa düzenlediğimiz Osmanlı'dan Günümüze Bursa Emek ve Endüstri Tarihi Uluslararası Sempozyumuna katkı sunarak, İstanbul'da emek ve endüstri tarihi rotaları gezisinin ilkinin gerçekleştirerek, atölyeler düzenleyerek üretken bir dönem geçirdi.

Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları grubu ise, tarihçilik alanında aktif olarak üretim yapan kadın tarihçileri, Tarih Vakfı çatısı altında birleştirmek ve bu alanda yaptıkları üretimleri paylaşmak, çoğaltmak ve görünür kılmak amacıyla Tarih Vakfı'nda çalışan kadın tarihçiler tarafından kuruldu. Bu grup üyeleri, 2019'dan beri düzenlenen "Kadın Kadına Tarih Konferansı"na destek vermek suretiyle kadın tarihçiler ağını genişletmeye devam etmekle birlikte, Tarih Vakfı çatısı altında oluşturdukları çalışma ve okuma grupları, kitap ve dergi projeleri, Toplumsal Tarih dergisine toplumsal cinsiyet tarihi alanında hazırladıkları özel sayılar, yurtiçi ve yurtdışı sivil toplumla kurdukları ilişkilerle çalışmalarına devam etmektedir. 29 Kasım 2024 tarihinde üçüncüsü gerçekleştirilen Kadın Kadına Tarih Konferansı, Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları grubunun katkılarıyla Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi ve bünyesindeki Kadın Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (KAM) ve Tarih Vakfı iş birliğiyle düzenlendi.

Bu doğrultuda gerçekleştirdiğimiz bir diğer önemli proje ise, Cumhuriyet'in 100. yılı vesilesiyle başlattığımız 12 ciltlik büyük yayın dizisidir. Bu dizi Türkiye'nin modernleşme sürecine eleştirel ve disiplinler arası bir yaklaşım getiriyor. Seride toplumsal cinsiyet,

azınlıklar, siyasal düşünce, kentleşme, çevre tarihi, laiklik, sanat ve işçi hareketleri gibi alanlarda kapsamlı değerlendirmelere yer verildi. Bu kitaplar yalnızca birer tarihsel analiz değil, aynı zaman- da kamusal düşünceye katkı sunan metinlerdir. 300’den fazla yazarın yer aldığı bu büyük projeyi uzun ve zorlu bir sürecin sonunda tamamlamaya yaklaştığımız için gururluyuz. Başta editör ve yazarlar olmak üzere tüm emeği geçenlere teşekkür ediyoruz.

Yerel yönetimlerle geliştirdiğimiz iş birlikleri de bu dönemin önemli kazanımları arasında. Bunların başında Bursa Büyükşehir Belediyesi ile düzenlediğimiz “Osmanlı’dan Günümüze Bursa Emek ve Endüstri Tarihi Uluslararası Sempozyumu” geliyor. Bu sempozyum kentin üretim geçmişini belgeleyen çok önemli bir bilimsel toplantı oldu. Ayrıca sempozyum bildirilerinden oluşacak kitabımız da hazırlık aşamasında. Bursa’nın endüstri tarihi ve mirası ile ilgili olarak da başladığımız Merinos Fabrikası’ndan günümüze ulaşan belgelerin dijitalleştirilmesi projesiyle, kamusal arşiv bilincine katkı sunmayı amaçlıyoruz.

Bir başka iş birliği yaptığımız yönetim de Üsküdar Belediyesi oldu. Üsküdar Belediyesi ile yürüttüğümüz “Kadın Bânilerin İzinde” gezi rotası, Osmanlı döneminde kadınların kamusal alan üzerindeki etkilerini mimarlık ve toplumsal cinsiyet ekseninde görünür kıldı. Aynı iş birliğiyle, çocuklara yönelik sanat odaklı tarih, felsefe ve çocuk hakları atölyeleri düzenleyerek vakfımızı farklı sosyal gruplar arasında görünür kıldık.

Etkinlik dizilerimiz, bu dönemde de ilgi gören faaliyetlerimizin başında yer aldı. “Vangelis Kechriotis Perşembe Konuşmaları”, “Akl-ı Kissa Salı Konuşmaları”, “Minerva Konuşmaları” gibi konuşma dizileri hem mekânsal hem de tematik çeşitliliğiyle izleyiciyle buluştu. Taşra- da siyaset, mülkiyet, hayvan tarihi, sınıf mücadelesi, enerji, kültürel miras gibi çok sayıda konuyu Türkiye’nin dört bir yanından akademisyenler ve araştırmacılarla tartıştık. Nurşen Gürboğa ve Gülay Yılmaz’ın koordinatörlüğünde hazırlanan ve farklı alanlarda çalışan kadın tarihçilerin çalışmalarını paylaştıkları Akl-ı Kissa serisi büyük ilgi toplamaya devam etti. Ayşe Ozil ve Ayşe Köse Badur’un organizasyon ve moderatörlüklerini üstlendikleri ve Sabancı Üniversitesi bünyesindeki İstanbul Politikaları Merkezi ile iş birliği ile Minerva Konuşmaları’nda “Tarihte İstanbul”a odaklanarak, Osmanlı İmparatorluğu ve Türkiye Cumhuriyeti tarihinde, farklı yüzyılları ve dönemleri kapsayacak biçimde İstanbul’un siyasi, ekonomik, toplumsal ve kentsel varlığı ele alındı. Ayrıca, Aralık 2024-Mayıs 2025 döneminde tarihçi Burak Onaran’ın Tarih Vakfı adına Nadir Gastronomi Platformu ile ortak düzenlediği “Mutfakta Tarih Konuşmaları” dizisinde, Nadir Gastronomi’nin mutfaklı konferans salonu imkanları kullanarak gastronomi tarihi alanında çalışan önemli araştırmacıların menüleri eşliğinde sohbetler düzenlendi.

Vakfımızın en büyük iftihar kaynağı olan Toplumsal Tarih dergimizi artan baskı maliyetlerine rağmen içerik ve kalitesinden ödün vermeden çıkarmaya devam ettik. Dergide bir bayrak değişimi olarak yayın yönetmenimiz Erhan Keleşoğlu yerini Özge Ertem ve Elif Kevser Özer’e devretti. 2022 Aralık ayından itibaren yayınladığımız Toplumsal Tarih Akademi: Osmanlı Türkiye Çalışmaları dergisinin editörlüğünü Melike Firuzan Demirtaş ve Emrah Sırrı Üçer üstlendiler. Bu süre içinde yeni sayılarıyla ülkemizdeki akademik bilgi üretimine katkıda bulunmaya devam ederek, kısa bir süre içinde atıf alan ve saygıyla anılan bir yayın halini aldı.

Tarih Vakfı Yurt Yayınları, yayıncılık alanında yaşanan derin ekonomik krize rağmen faali-

yetlerini devam ettirdi. İsmet Akça'nın genel yayın yönetmenliğini üstlendiği Yurt Yayınları, Cumhuriyet'in 100. Yılı serimiz dışında yeni eserler de yayımladı. Bu kitaplar arasında Marus Reinkowski'nin Türkiye Tarihi'nin yanı sıra Osmanlı'da toprak mülkiyeti, basın tarihi, sendika tarihi, elektrik tarihi gibi farklı alanlarda değerli kitaplar okuyucularla buluştu. Ayrıca ALFA Yayınları ile ortaklığa giderek, tekrar basımını yapamadığımız çeşitli kitapları ortak yayınlayarak hem okuyucuya ulaştırdık hem de vakfımıza maddi fayda sağlamayı başardık.

Eğitim faaliyetlerimiz kapsamında Ankara'daki ofisimizde yüz yüze ve çevrimiçi olarak düzenlediğimiz Osmanlıca seminerler özellikle genç araştırmacılar için faydalı oldu. Ayrıca çeşitli paydaşlarla ortak etkinlikler düzenledik. Koruma Akademisi'yle birlikte mühendis ve mimarlara özel Osmanlıca eğitimleriyle teknik metinlerin okunmasına katkı sağladık. Burak Onaran'ın koordinatörlüğünde Nadir Gastronomi Platformu ile ortak olarak yemek tarihi seminerleri ile Özde Çeliktemel'in koordinatörlüğünde Kadıköy Belediyesine bağlı Sinematek Sinemaevi ile ortak olarak sinema tarihi üzerine seminerler düzenleyerek, tarihsel bilgi üretimini gündelik yaşamın farklı alanlarına taşıdık.

İstanbul dışında da varlığımızı sürdürmeye devam ettik. Ankara'da geçmişte olduğu gibi bu yıl da Tarih Vakfı Ankara Tartışmaları birçok farklı alanda üst düzey tartışmalara ev sahipliği yaptı. İzmir Büyükşehir Belediyesi bünyesindeki Ahmet Piriştina İzmir Kent Müzesi ve Arşivi (APİKAM) ile iş birliğimiz ile Tarih Buluşmaları ve Bursa Nilüfer Belediyesi ile birlikte ortaklaşa olarak Tarih Buluşmaları, Eskişehir Tepebaşı Belediyesi ile 100. Yılında Cumhuriyet'e Bakış ve Adalar Vakfı ile ortaklaşa Tarih Sohbetleri başlıklı etkinliklerle vakfımızın üstlendiği tarihçilik misyonunu yaygınlaştırmayı hedefledik.

Bu dönemde var olan kurumsal projelerimizi devam ettirdik ve yenilerini de ekledik. İstanbul Alman Lisesi'nin 150. yılına özel olarak tasarladığımız çok dilli kurumsal tarih çalışmasının sözlü tarih ve belgesel çalışmaları ile Türk Ekonomi Bankası'nın tarihi devam etmektedir. Bu dönemde Cumhuriyetin 100. Kuruluş Yıldönümü Prestij Kitap Projesi olarak, Türkiye Mütteahhitler Birliği'ne Türkiye içerisinde 1923-2023 yılları arasında tamamlanmış bayındırlık yapıları arasından 100 adet eserden oluşan bir seçkiyi hazırladık. Yine eğitim tarihi alanında Kadıköy Anadolu Lisesi'nin tarihini Hakan Koçak'ın yönetiminde hazırlamaya başladık.

Bu dönemde idari açıdan da vakıfta değişimlerin yaşandığı bir dönemdi. 2023'te gerçekleşen 15. Olağan Genel Kurulun devamında Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Sekreterlik görevleriyle ve eş başkan sıfatıyla vakfı yönettik. Bu tür idari yapılanmaların zorluklarına rağmen bu yönetim biçimini koruyup geliştirerek sadece Tarih Vakfı için değil diğer STK'lara da demokratik ve toplumsal cinsiyet eşitliğine dayalı bir model sunmak için çaba gösterdik.

Bu dönemdeki başarılarımızın yanı sıra birçok zorluklarla da karşılaştık ve bazı temel sorunlarımızı çözemedik. Vakfımızın etkinliklerini yürüttüğü Eminönü'ndeki binanın sorunlarını gidermek veya daha uygun bir binaya taşınmak planlarımız bizim dışımızdaki gelişmelerden dolayı sekteye uğradı. Mevcut yönetimin göreve geldiğinde üzerine çalıştığı Bilgi ve Belge Merkezine dair çalışmalar da idari, maddi ve bina ile ilgili sorunlar nedeniyle

ilerleyemedi. Bunların dışında vakfımızın web sitesi ve diğer dijital platformlarının çökmesi sonucu kamu ile iletişimimiz uzun bir süre kesintiye uğradı. Enerjimizin önemli bir kısmını dijital platformlarımızı yeniden kurmak için sarfetmek zorunda kaldık.

En önemli çabamız ise ülke ekonomisinin yaşadığı genel sorunlar içerisinde, yüksek enflasyon koşullarında vakfımızı ayakta tutmak oldu. Bu çabalar geleceğe aktarmak ve geliştirmek için kullanabileceğimiz kaynakları öncelikli olarak vakfın varlığını devam ettirmeye yöneltmemize sebep oldu. Siz değerli mütevellilerimizin de desteği ile web-sitemizi yeniledik, dijital platformlarımızı kurduk, kitaplarımızı basmaya ve projelerimizi hayata geçirmeye devam edebildik.

Bu dönemde kıymetli mütevellilerimizden bazıları yaşamını yitirdi. Çok değerli tarihçi ve mütevellilerimizden Orhan Koloğlu, İsmail Ergun Göknel, Emre Dölen, Yusuf Oğuzoğlu ve Tarık Ziya Ekinci'yi kaybettik. Vakfımızın kurucularından Girişim Kurulu üyemiz ve Toplumsal Tarih Dergisi'nin ilk editörü değerli tarihçi Mete Tunçay'ı yakın zamanda kaybetmenin üzüntüsünü yaşıyoruz. Kaybettiğimiz mütevellilerimizi saygı ve sevgiyle anıyoruz.

2023-2025 yıllarını kapsayan bu faaliyet raporunu Tarih Vakfı'nın kuruluşundan bu yana bizi yalnız bırakmayan, zor günlerimizde hiçbir karşılık beklemeden yanımızda olan mütevellilerimize ve Tarih Dostlarına, takipçilerimize, gönüllü destekçilerimize ve çalışanlarımıza içtenlikle teşekkür etmek için size sunuyoruz.

Bu faaliyetlerin her biri, yalnızca belirli bir etkinliğin, kitabın ya da projenin çıktısı değil; aynı zamanda bir düşünme biçiminin, bir dayanışma ağının ve sivil tarihçiliğin ürünüdür. Tarih Vakfı olarak, geçmiş sadece hatırlamak ya da anlatmakla yetinmiyor; onu sorguluyor, dönüştürüyor, yeni sorularla geleceğe taşıyoruz.

2023–2025 faaliyet raporumuz, bu kolektif çabanın bir belgesidir. Bu dönemde bizimle olan, katkı sunan, destekleyen herkese gönülden teşekkür ediyoruz.

Önümüzdeki dönemde de daha demokratik bir Türkiye için hep birlikte düşünmeye, üretmeye, tartışmaya devam edeceğiz.

Tarih Vakfı Yönetim Kurulu adına saygılarımızla sunarız.

Eylül 2025 – İstanbul

Doç. Dr. Nurşen Gürboğa Yönetim Kurulu Başkanı (2023-2024)

Doç. Dr. Yaşar Tolga Cora Yönetim Kurulu başkanı (2024-2025)

DAVET MEKTUBU VE PROGRAM

Değerli Mütevellimiz,

Tarih Vakfı'nın 16. Olağan Genel Kurulu, 13 EYLÜL 2025 tarihinde, bu toplantıda çoğunluk sağlanamadığı takdirde 20 EYLÜL 2025 Cumartesi günü 13:00-18:00 saatleri arasında çoğunluk aranmaksızın ekteki gündemle Tarih Vakfı'nda toplanacaktır. Değerli mütevellilerimizin, bugüne kadarki temayülleri göz önüne alarak Genel Kurul tarihini 20 EYLÜL 2025 olarak dikkate almalarını rica ediyor ve aşağıdaki birkaç noktayı dikkatlerine sunuyoruz:

1. Genel Kurul gündemine geçilmeden önce:

0. Şevket Pamuk tarafından "Türkiye'de Bölgesel Eşitsizliklerin Tarihi" başlıklı bir konferans verecektir.

2. İki yıllık dönemin Faaliyet Raporu dahil tüm Genel Kurul belgeleri elektronik posta adreslerinize yollanacaktır. 20 Ağustos 2023 tarihinden bugüne geçen süre raporlamaları incelemenize sunulacaktır.

3. Genel Kurul'a katılamayacak mütevellilerimiz, eğer isterlerse, örneği ekte bulunan imzalı bir vekaletname ile başka bir mütevelliye vekil tayin etmek suretiyle Genel Kurul'da temsil edilebilirler.

Genel Kurul'a katılmanızı diliyor, gerekli hazırlıklar için katılım durumunuzu 0212 522 02 02 numaralı telefona veya tarihvakfi@tarihvakfi.org.tr adresine bildirmenizi rica ediyoruz.

Saygılarımızla,

Doç. Dr. Nurşen Gürboğa
Yönetim Kurulu Başkanı

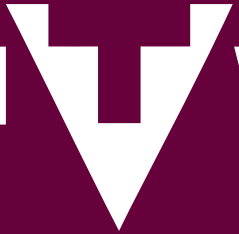
PROGRAM

13:00-13:45	KONFERANS Prof. Dr. Şevket Pamuk “Türkiye’de Bölgesel Eşitsizliklerin Tarihi”
14:00-14:15	Soru-cevap, tartışma
14:15-14:30	Ara
14:30-18:00	TARİH VAKFI 16. OLAĞAN GENEL KURULU

Adres: Tarih Vakfı - Zindankapı Değirmen Sok. No: 10 Eminönü, İstanbul

GÜNDEM:

1. Toplantının açılması, iki genel kurul arasında kaybettiğimiz mütevelli ve tarih dostlarımız için saygı duruşu ve başkanlık divanı seçimi,
2. Yönetim Kurulu çalışma raporunun sunulması ve tartışılması,
3. Mali rapor ve Denetim Kurulu raporunun sunulması, tartışılması ve aklama,
4. Gelecek dönem çalışma planı ve bütçe taslağının sunulması, görüşülmesi ve onaylanması,
5. Mütevelliler Kurulu boş üyeliklerin tamamlanması ve yeni adayların tanıtılması ve seçim,
6. Yönetim Kurulu değişecek üyelikler ve Denetim Kurulu için seçim,
7. Görüş ve Öneriler.

TARİH VAKFI